

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy óra . . . — „ 85 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben,
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó fölszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

A sülyedő hajó.

Pécs, 1899. október 18.

Az osztrák államhajó kormányosai nagy dologra szánták el magukat. A német obstrukció bős hullámai átcsapkodtak a földélezen s már-már végveszedelemmel fenyegették a hánykódó hajót. Meg kell tehát erősíteni a földéleztet s biztosítani a fölcsepódó ár betörése ellen. Körülnéztek hát a hajó belsejében s annak fenekén fölfedeztek egynémely kemény palánkot, melyeket az előző kormányosok szegeztek oda. A szörnyű hullámozást előidézték nyelvrendeletek voltak ezek. Fölszakgatták hát ezeket s oda szögezték a földéleztet korlátjához: most már nem tör át ezen a korláton az obstrukció; a hajó meg van mentve.

De ime, vészhirokok tör elő a hajó belsejéből s jelenti, hogy most meg alólról tolul be az ár azon a részen, a melyet a korábbi kormányosok a nyelvrendeletek palánkjával zártak volt el: fenyeget a csehek kétségbeesett harca nemzetiségükért, nyelvükért, népük becsületéért.

Mit törődnek azonban a kormányosok ezzel a veszedelemmel, amely nem oly imminens, mint a földéleztet elárasztott piszkos hullámok csapkodása. Tömjük el azt az alsó rést úgy a hogy szuronyerdővel, golyóval, akkor idő kell hozzá, míg az alólról föltörő ár betölti a hajó gyomrát, addig még föntarthatjuk a fölszínen a hajót, melyet a fölülről rázúduló hullámok különben menten elborítottak volna.

Ilyen a kiengesztelhetetlen nemzeti rivalitás zavaros vizein uszkáló osztrák államhajó helyzete a jelen pillanatban.

A németek obstrukciója végveszedelemmel fenyegette a birodalom egész közjogi berendezését. Az az egy bizonyos volt, hogy ha a németeket ki nem békitik, nem lesz se delegáció, se kvótadeputáció, teljesen fölmondja tehát a szolgálatot a közös ügyek intézésére hivatott egész mechanizmus.

Hogy az az áldozat, melyet a németek megbékítése a csehek rovására megkövetelt, ugyanolyan fölfordulást fog-e fölidézni a csehek részéről, az még nem egészen bizonyos s ha be is következik,

mégis bizonyos időt igényel, míg ennek hatása teljes mértékben érezhető lesz: elszánták hát rá magukat a nyelvrendeletek visszavonásával lecsönnesíteni a németek obstrukcióját s azt a szélcsondet, amely a cseh obstrukció kitöréséig bekövetkezik, fölhasználni a delegáció és kvótaküldöttség megválasztására, hogy ennek szörnyű gondját legalább egy esztendőre lerázzák magukról.

Hogy ez is sikerülni fog-e, még az is kétséges, de legalább az ellenkező, a legrosszabb nem bizonyos egyelőre. A hajó végleges megmentése azonban sikerülni nem fog: az az egy teljesen bizonyos.

A nyelvrendeletek visszavonása napján már közzétették a cseh képviselők bizalmi férfiai harcra hívó szövegét, melylyel *hat millió cseh állampolgár nevében tiltakoznak a nyelvrendeletek megszüntetése ellen.* Elfogadják a rájuk erőszakolt harcot s *határozott ellenállásra szólítják föl népüket* nyelvükért, a nemzet becsületéért, kijelentve, hogy *nem nyugszanak addig, míg népüknek a diadalt nem biztosították.*

Hogy ez a proklamáció nem a pusztában kiáltó szava, hanem csak gyöngye visszhangja a cseh nemzet kebelében élő hatalmas érületnek, bizonyítják azok a zavargások, melyeknek híre Csehországból érkezik s azok a drákói rendszabályok, melyeket azoknak csirájukban való elfojtására tettek s a melyek hasonlítanak a fegyveres erőnek egy megszállt ellenséges terület leigázására való fölhasználásához.

De vajjon elérhetik-e ezzel a kitűzött célt, a birodalom alkotmányos képviselőinek zavartalan működésbe hozását? Ebben ugyan hasztalan bizakodnak, mert szuronynyal ugyan még soha egyetlen elégedetlen nem formáltak át megelégedetté.

A cseh képviselők addig, míg a mostani jobboldali pártok szolidaritása tényleg föl nem bomlik, talán nem fognak az obstrukció fegyveréhez nyulni, mert addig reményük lehet, hogy a nyelvrendeletek visszavonásában nyilvánuló németbarát irányzatot a többség erejével rendes parlamenti uton is megbuktathatják. De mihelyt nyilvánvalóvá válik, hogy nemzeti törekvéseiket, nyelvük egyenjogusítását a saját terü-

letükön a többség kebelében többé nem érvényesíthetik: nyomban megszűnik a békés parlamenti működés lehetősége s a németek példáján okulva, a legvadabb obstrukció árán is meg fogják akadályozni, hogy egy németbarát többség az ő nemzeti jogaik rovására parlamenti uton érvényesülhessen. Hisz nem üres fenyegetés a cseh képviselőknek az az ünnepeles fogadalma, hogy nem nyugszanak addig, míg népüknek a diadalt nem biztosították.

A parlamenti békét nem lehet biztosítani olyképp, hogy az elkeseredett ellenségek egyikét diadalra segítjük s a másikat megalázzuk. Pedig az osztrák államférfiak, a pillanatnyi szükségtől kényszerítve, ezt tették. A nyelvrendeletek visszavonásával s az 1897. április 22-ét megelőző állapot visszaállításával csak helyet cseréltek a küzdő ellenséges felekkel, de a harc tovább fog folyni, talán még nagyobb elkeseredéssel, mint folyt eddig.

Ennek a legközelebbi következése pedig az lesz, hogy ha sikerül is a delegáció és a kvótaküldöttség megválasztása, a kiegyezési törvények meghozatala már nem sikerülhet semmiképpen. Hisz éppen azok a pártok, a melyekből most a csehek ellen új többséget alakítani akarnak, a kiegyezést megkötő kormányok ellen leg-hatalmasabb agitacionális fegyverül a kiegyezésnek tüzzel-vassal való támadását használták föl s még vád alá helyeztetni is akarták azt a kormányt, amely ezt a kiegyezést a császárparagrafus segítségével Ausztriára oktroyálta.

Már most hogyan lenne képzelhető, hogy ezek a pártok most a többség kebelében szentesítsék azt a kiegyezést, amely ellen mint ellenzék oly elkeseredett harcot folytattak? Megbuknék tehát a kiegyezés az osztrák parlamentben akkor is, ha a csehek obstrukcióval lehetetlenné nem tennék annak tárgyalását.

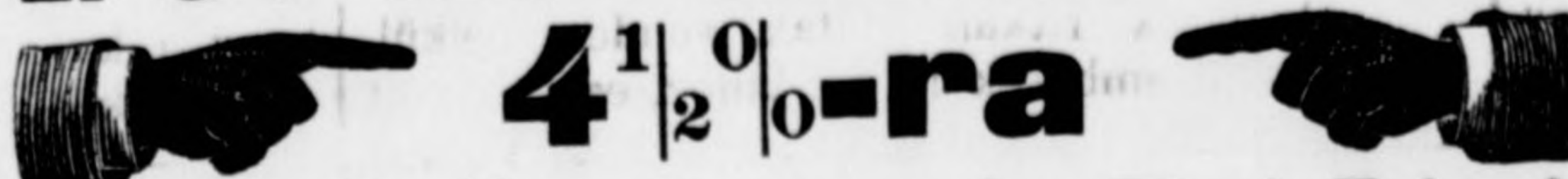
De hát az a fenyegető cseh obstrukció félelmetes erővel ki fog törni mindjárt az új többség megalakulásakor s akkor a sülyedő hajót meg nem menti semmiféle újabb experimentum.

Meg van annak sorsa pecsételve abban a nemzetiségi gyűlölködésben, a melynek

A „Pécsi Takarékpénztár“ részvénytársaság

régli és új takarékbetétei kamatlábat

f. év november 1-étől



4¹/₂ 0-ra

felemeli s a tőkekamat-adót fizeti.

A „Pécsi Takarékpénztár“ igazgatósága.

szítása az osztrák államférfiak kipróbált arkánuma volt a birodalom különböző népeinek leigázására, s meg vagyon írva, hogy *aki kardot ránt, kard által fog elveszni!*

Hirek.

Pécs, 1899. október 18.

Gyöngyélet a baka-élet.

Amikor még főhadnagy volt *Löderer* honvéd-kapitány, valahol Szatmáron egy csapat ludtalu honvédbakát masiroztatott mindennap. A hegyi oláhok nem igen bírták a hosszú marsot; annyi volt a maródi köztük béke idején, mint máskor a legdühöngőbb hadgyakorlatok alatt. A főhadnagy egyszer előszedte a legludtalpasabb román legényt, levétette vele bakancsáról a sarkot s két deszkadarab közé szorítva egy elhasznált vén divány rugóját tétette reá saroknak. Másnap raporton jelentette az oláh honvéd a domnule főhadnagynak, hogy nincs most már semmi baj, az új saroktól nem lesz többé maródi... Innen támadt *Löderer* kapitánynak a rugós cipősarok eszméje, mely hosszú munka után most olyan aktuális lett egyszerre, hogy közel időben talán nem is lesz többé rugótlán cipősarok.

Eddigélé még csak a katonák és levélhordók tudnak róla; ők voltak a legelsőek, akik jártak benne, ők a megmondható, hogy igaz volt-e négy évvel ezelőtt a szathmári oláh bakának. A főposta direktora, ugyanis magához hívatta nemrég egy csapat legényét, csupa levél- és táviratkihordókat és azt mondta nekik:

— A maguk életében új korszak van küszöbön. Ki fognak próbálni egy találmányt, amely ha beválik, maguknak lesz a legnagyobb boldogságuk. Küldjék a cipőiket *Löderer* kapitány urhoz, ő tétet rá rugós sarkot. Maguk pedig három heti használat után kitöltik a következő kérdőpontokat...

A gyaloglás martirjai három hét után boldogan töltötték ki a kérdőpontokat; egyik-másik fizikai studiumokat is tett, hogy mi okozza a rugós cipősarok hatását. Így egy levélhordó arra a kérdésre, hogy milyen tapasztalatokat tett a sarokkal a lépcsőkön való föl- és lemenetelnél, így felelt:

Az új cipősarokok igen előnyösek. A já-

rást rendkívül megkönnyítik, mert ruganyosságuk következtében a test nem nehezedik egész súlyával a sarkakra s ezáltal a lábak fáradságot nem éreznek, a miből természetesen következik, hogy a test egész nap üdőbb, frissebb s este nem érez olyan kimerültséget, mint a közönséges cipők használatánál. E cipősarok használatára az összes levélhordóknak igen előnyös volna, mindannyian örömmel üdvözölnék azt.

Egy humorista levélhordó pedig ezt a véleményét adta be:

Nem fáradok úgy, mint eddig. Nagyon jó az új sarok, de jobb volna egy villamos szabadjegy.

Érdekes, hogy ugyanabban az időben a hadgyakorlaton két honvédszázad is kipróbálta a *Löderer*-féle sarkokat, az egyik a kassai, a másik a budapesti honvédezből. A honvédelmi minisztérium szintén kérdőpontokat állapított meg, melyekre a két század minden egyes legénye külön-külön felelt és pedig roppant meglepéssel. Ebben a két században az egész gyakorlat alatt egyetlen-egy maródi eset sem volt, ellentétben a többi századdal. Különösen elragadtatással vannak *Löderer* százados találmányáról a katonarvosok, a kiknek véleménye szerint az új sarok használata nemcsak a fáradságot szünteti meg, hanem rendkívül emeli a katonák menetképességét, a minnek különösen háború esetén óriás fontossága van.

A találmányt a derék magyar honvédtisztén kívül egy közönséges magyar gépmunkás, *Ballay János* tette használhatóvá. Ugy halljuk, hogy a párisi kiállítás területén is hirdetni fogja az új cipősarok a magyar találmányát: itt az egész világ meg fogja ismerni a magyar iparnak ezt a legújabb eredményét, mely ha a gyakorlatban csakugyan beválik, mindnyájunkat közlelő érdek.

Naptrend 1899. október 19-én.

Naptár: csütörtök, okt. 19. — Róm. kath.: *Ferdinánd*. — Prot.: *Péter*. — Görög-kel.: (okt. 7.) *Szergius*. — Zsidó: *Marcheswan* 15. — Nap kél 6 óra 27 perckor; nyugszik 5 óra 3 perckor. — Hold kél 5 óra 25 perckor délután; nyugszik 6 óra 28 perckor reggel.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változás nem várható.

Ellenőrzési szemle a Scholtz-sörresarnokban a népfőlkélok részére reggel 8 órakor.

Színház: »Kékasszony«, operett.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Piri.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Ágnes volt az igazi neve, de az édes anyja csak »Pirinek« hívta, ami aztán úgy rajta maradt, hogy hozzátartozói, ismerősei nem is igen tudták másként szólítani.

Azért hívták *Pirinek*, mert a haja olyan veres volt, hogy szinte piros, s ha ehhez még hozzá tesszük, hogy nem a szeme volt nagy és a szája piciny, hanem ellenkezőleg a szája meglehetősen nagy, szeméi pedig kicsinyek, hát nem valami szépséget látunk magunk előtt.

Hanem ha a haja nem is volt az az arany *Loreley* haj, melyről az ismert dal regél, a szíve az arany volt. De ki lát a szíveket? Hideg, komoly természete nem árulta el jószágát.

Nővérétől, a szép kis barna *Etelkától*, többször hallotta, hogy milyen csunya, ha úgy valami miatt összekülönböztek. Sokat kellett ettől az elkényeztetett, elkapatott leánytól tünie, noha ő volt az idősebb.

Csunya; édes Istenem, ez csak nem igen jön számításba olyan leánynál, kinek tizenöt huszezer forint a hozománya.

Gyalárék roppant gazdagok voltak, nagy bórkereskedésük volt a főutcában és egy nagy világosságára meszelt, tükörablakos házuk a pásztor-utcában.

Valóságos paradicsom volt ez a helyiség. Szinte meglepte a belépőt az a pompa, a mi itt ki volt fejtve. Már az udvarban megtalálta az ember, a mi gyönyörködtet és kedves a szemnek.

A szökőkút melankolikusán locsogó vize, a különféle rózsák üde csoportozata s édes bódító illata, a remek kivitelű szobrok bámulatraméltó szépsége, a két óriás platánfa, melynek árnyékában ülőhelyek voltak berendezve, mind olyan valami, a mi elragadja és lebilincseli a szemlélőt.

A szobák butorzatáról csak azt jegyzem meg, miszerint a leányok szobája érdemi meg legjobban, hogy különösen megemlítem. Ez volt a legszebb, valóságos kis édes puha fészek. Mióta *Ágnes* nagy leány lett, folyton ékesítette, diszítette. Az ágyterítő, az asztalterítő, a faliszőnyeg, a függönyök; s még ki tudná elsorolni azt a sok szépséget, a mit itt összehalmozott.

Magára keveset adott s a lehető legegyszerűbben öltözködött. *Etelka* ellenben magára rakott volna mindent; neki soha sem volt elég a csipke, szalag, ékszer, úgy nézett ki, mint egy felcícomázott bábu, aminek meg van a szép arca, termete, pici helyes lába keze, csak szíve nincsen. Neki sem volt szíve. Ő nem tudott szeretni senkit, csak saját magát.

Gyalárék ritkán voltak vendég nélkül, jöttek fiatal emberek is a házhoz, ezek között *Hidvégi Sándort* leginkább tüntették ki. Valami

— (**Társas vacsora.**) A pécsi katolikus kör szombaton, e hó 21-én társas vacsorát rendez, mely alkalommal az eddigi szokástól eltérőleg nők is jelen lehetnek. Sőt kizárólag a nők kedvéért rendezik, mert közóhájá vált a tagok családjainál, hogy a társas vacsorákon ne csak mindig a férfiak vehessenek részt, a nők is óhajtanának már egyszer ilyenén megjelenni. A vigalmi bizottság ezen óhajnak vélt eleget tenni egy régebben tartott ülésében, a hol a jelzett napot tűzte ki e célra. A vacsora kezdete 8 órakor. Egy teríték ára 80 kr. Terítve a diszteremben lesz. A hölgyeket csak ki kell tüntetni. A férfi vacsorákon megfelelő a rendes étterem is. A kör vendéglőse aláírás végett fölkeresi a helybeli tagokat, de a kör helyiségében is lehet jelentkezni. Külön meghívót nem bocsátanak ki, de azok a vendégek is megjelenhetnek, kik a táncestélyekre meghívót szoktak kapni. A zenét *Rác Gusztó* bandája fogja szolgáltatni. Ha lesz kedv, a tánc sem marad el. Sőt még tombolat is terveznek a holnapi értekezleten. Eddig már százhatan irták alá az ívet.

— (**Tanári jubileum.**) Mohácson most ünnepelték *Kalma István* polgári iskolai tanár 25 éves tanári jubileumát. *Brand Ede*, az áll. polg. isk. igazgatója, lelkes szavakkal üdvözölte a jubiléumt és a testület részéről pompás kivitelű ezüst tinta-tartót nyújtott át neki. Utána *Mezei Gyula* polg. isk. tanár szép beszédben méltatta a jubiléumnak a tanítói pályán szerzett érdemeit, az intézet növendékei közül egy V. oszt. és egy VI. osztályu, meghatározott szavakkal tolmácsolta a tanulóitjuság ragaszkodását és szeretetét. Az ünnepély a Szózat eléneklésével kezdődött és a Hymnuszszal végződött. Este az ünnepelt tiszteletére diszlokoma volt, melyen az értelmiség köréből igen sokan vettek részt.

— (**Áthelyezések.**) A m. kir. igazságügyminiszter *Zöld Aladár* csurgói kir. járásbírói aljegyzőt a dunaföldvári kir. járásbírói sádsi kir. járás-

farsangi estélyen mutatkozott be a leányoknak, azóta udvarolt *Ágnesnek*.

Szép fiatal ember volt *Hidvégi*. Nem volt valami erőteljes, férfias alakja, de csinos barna arca, fekete haja, bajusza, kifejezésteljes szeméi s magas nyílt homloka.

Ágnes annyira meghódította, hogy ő gondolni sem tudott másra, mint *Hidvégre*.

Egy alkalommal magánosan üldögélt az udvarban. Kézimunkája ott hevert a finom márvány asztalon; nem volt kedve dolgozni. Elmerülve szemlélte az ezüstös szélű bárányszőnyeg változó alakjait, midőn a kapu lassu nyikorgással felnyílt s egy cigányasszony dugta be rajta fejét, borzas haja itt-ott kibujt a rongyos kendő alól; felső szoknyáját felvette a nyaka közé, s vizsgálódva nézvé körül, azonnal észrevette a leányt.

— Engedjen kártyát vetni, aranyos gyémántos kisasszony, megvetem a szerencséd, nyafogott *Faráó* népét jellemző alázatos hangon s nem is várva sok engedelmet, nyomban kirakta kártyáit az asztalra.

— Ehun van ni, akiért fáj a szíve, az nagyon messze esik magától, galambom kisasszony, szólott ujját a piszkos kártyákon végig kopogtatva. Vigyázzon rá, hogy az a fiatal ember soha nem lesz a magáé.

Megeredt az asszony beszédje, beszélt még sokat, de annak *Ágnes* már a felét sem hallotta, csak az csengett folyton a fülében, hogy a kit szeret, soha nem lesz az övé.

Mikor *Etelkának* elmondta, azt felelte: — Te *Piri*, mit szólnál hozzá, ha úgy

birósági telekkönyvvezetőt pedig a keszthelyi kir. járásbirósághoz helyezte át.

— **(Eljegyzések.)** *Strauss* Sándor dombovári kereskedő eljegyezte Reichenfeld Karolinát, *Reichenfeld* József győr-szent-mártoni takarékpénztári igazgató leányát. *Honig* Ernő a marcali Honig Dávid és fia cég főnöke, jegyet váltott *Östreicher* Mártával Somogy-Tabon.

— **(Családi dráma.)** A gyönyörű fekvésű Bellagio városkában, a Komói tónál a minap borzasztó családi dráma történt. Colli Francesco régiségkereskedő nyomára jött, hogy felesége megcsalja s ezért elhatározta, hogy agyonlövi. Revolvert vásárolt s a mikor hazatért, ott volt a bátyja és a huga is. Colli amint belépett a szobába, arcába dobta az asszonynak szeretője leveleit, aztán előrántotta revolverét s szíven lőtte vele. A szerencsétlen ember azután az utcára rohant s ott a szájába lőtt. Az egész dolog oly hirtelen történt, hogy senki sem vette észre, a mint a meggyilkolt asszony huga az ijedségtől félig megőrülve kiugrott az ablakon s összezúzta magát. A régiségkereskedő felesége még csak huszonnégy éves volt.

— **(Gyermekgyilkos leány.)** A dárdai járásbirósághoz a napokban egy idahofi Nagy Teréz nevű cselédleányt kísérték be, ki beismerte, hogy saját csecsemőjét megölte és azt el is temette. A gyermekgyilkosságról senki sem tudott s talán nem is került volna az napfényre, ha a leány maga be nem vallotta volna. Nagy Teréz a vallatásánál erősen tagadta, hogy bűntársa lett volna, csupán az édes anyjának szólt arról, de annak is már akkor, midőn elkövette borzalmas tettét. Az alig tizenkilenc éves leányt most fogva tartják, míg ügyében kitűzik a végtárgyalás határnapját, melyen bizonyára elveszi méltó büntetését embertelen cselekedetért.

— **(Hűtlen cseléd.)** *Zubanovics* Béláné, mohácsi óvónőnél szolgált mint cseléd, *Schwarz* Róza, bodolyai illetőségű leány. Szol-

elcsábítanám. Mit gondolsz, nehéz dolog lenne? kérdezte kacérkodva.

A szemében felcsillámló tűz Ágnest egészen megfélemlítette; a biztos győzelem diadal mosolya volt az.

Szegény leány soha sem hitte volna, hogy ez lehetséges legyen. Hiszen Etelkának lett volna udvarlója, akár kettő-három, de neki éppen Hidvégi kellett; mit bánta az a szívtelen teremtés, hogy ezzel nővérenek oly nagy fájdalmat okoz.

Hidvégit csakugyan nem volt nehéz elcsábítani; ő sok pénzt keresett, a többi mellékes volt előtte; úgy vélte, hogy az idősebb és csunyább Ágnes kezét biztosabban elnyerheti, mint a szép és fiatalabb Etelkát, azért kezdett annak udvarolni. Most teljesen ki volt elégitve, pedig mennyivel jobb feleség vált volna Ágnesből. Ha sejtelmé lett volna róla, hogy minő kincset dob el magától, bizonyára nem tette volna.

A jóslat tehát beteljesült. Hidvégi Etelkát vette el. A menyasszonyi hozományon birtokot vásároltak s éltek boldogan.

Ágnes iparkodott felejteni, jól kisírta magát, azzal könnyített szenvedő lelkén, férjhez soha nem ment, magánosan élt egy cseléddel a reá maradt házban, mióta szülei elhaltak. Hidvégiék még csak arra sem érdekesítették, hogy néha egy sort irtak volna. Egyszer nagyon beteg volt, akkor irt Etelkának, hívta magához, azt felelte kurtán, ő is beteges, nem jöhet, azóta nem hallott róluk semmit.

gálatti helyén elég jól viselte magát egész addig, míg szolgálatadója annyira meg nem bízott benne, hogy a szobákban is járnivaló elhagyta akkor, a mikor akart. Ezt azután a leány arra használta fel, hogy egy kedvező pillanatban egypár arany fülbevalót kilopott egy szekrényből s azzal megszökött. A káros feljelentésére megindult nyomozás során azonban elfogták, mielőtt a lopott drágaságon túl adhatott volna. A hűtlen cseléd most a börtönben ül.

— **(Feltört pince.)** *Mathusek* Albert villányi lakosnak a pincéjét a napokban feltörték s onnan egy hordó bort és két üveg pálinkát elvittek. A betörést csak másnap vette észre a tulajdonos, a ki nyomban fel is jelentette az esetet. Az eddig folytatott nyomozás során azonban még nem sikerült az ismeretlen betörők kilétét megállapítani.

— **(Utátvétel.)** Tegnap délelőtt egy *Kosztits* Kamill vármegyei főjegyző elnökle alatt *Kovácsfi* Kálmán főmérnök, *Horváth* István szentlőrinci főszolgabíró, *Kaffka* Károly m. á. v. főmérnök és *Müller* Lajos vasuti részvénytársasági főmérnökből álló bizottság átvette a kákics-sósvertikei és zalatai határokon levő ujonnan épült vasuti átjárókat és párhuzamos utakat. A megejtett közigazgatási bejárás után úgy az átjárókat, mint az utakat — azokat rendben találva — átadták a közforgalomnak.

— **(Az alma nem esik messze a fájától.)** Alig tizenhárom éves leány még Pincehelyen *Rábli* Róza, már is bebizonyította azt a közmondást, hogy az alma nem esik messze a fájától. Anyja jelenleg is börtönben ül, mert négyévre van elítélve különféle lopások miatt és *Rábli* Róza egyedül, minden gondozás nélkül állván, ő is lopásra vetemedett. Egész csomó ismerős asszonyt meglopott rövid idő alatt. Így *Kelemen* Ferencnéől pénzt, *Benkő* Jánosnéól ruhát, *Kardos* Julistól pénzt, *Mód* Katalintól ruhát s még három helyről

Senkit nem fogadott és nem ment sehova; a redők ablakain egész nap le voltak engedve és a kapu szorosán bezárva. Hanem a szegény soha nem kért nála hasztalanul; ha valami szegény beteget tudott, annak egész ebédeket küldött. Kötötte a kis harisnyákat, meleg ruháskát, főkötőt; karácsonykor aztán vékára rakott mindent és elküldte a szegény gyermekek karácsonyfájára, azzal a meggyárral, hogy ki ne tegyék a nevét a lapokba, mert többé nem fog küldeni semmit, nem akart sehohol nyilvánosan szerepelni.

Annál inkább szerepeltek Hidvégiék. Költöztek, pazaroltak, míg volt miből. Egyik sem értett a gazdálkodáshoz s így a birtok szépen eluszott, nem különben az asszony ezüstje, végre azon a ponton álltak, hogy ha rövid idő alatt nem teremtenek négy ezer forintot, az utolsó holmijokat is elveszik a hitelezők.

Sok perlekedés és kölcsönös szemrehányás után elhatározta az asszony, hogy elmegy a nagybátyjához és kér tőle kölcsön; tán megeshik a szíve rajta.

A nagybácsi ugyan roppant gazdag ember volt, hanem azért nem adott egy fillért sem. Hidegen, durván elutasította; ha ő mindenkinek adna, a ki kér, már régen a kezébe vehette volna a koldus botot. Neki nincs arra való pénze, hogy mások elpredálják.

Azután megpróbálta az unokatestvérétől kérni; nekik is volt pénzüik elég. Szinte megijedt, mikor meglátta; pedig hányszor megvendégelte, még jobb módban voltak.

— Én nem adhatok, lelkem; mondta saj-

ruhákat és edényeket lopott. Bűnei most jöttek napfényre s a tolvaj leány szintén oda került, hová anyja négy évre került be, a börtönbe.

— **(Sikkasztó asztalos.)** *Dongó* János, bogdásai asztalos-mesternek *Puh* József bogdásai lakos 4 forintot, *Baranyi* János sósvertikei lakos 18 forintot, *Tömör* Mihály hencsei lakos 57 forintot, *Móra* István kákicsi lakos 50 forintot, *Bohár* József kákicsi lakos 78 forintot, *Bohár* Ferenc, szintén kákicsi lakos 137 forintot és *Aranyosi* István 37 forintot, összesen 380 forintot adtak át, hogy azon épülettájakat vásároljon. *Dongó* János azonban ezt nem tette, hanem a pénzt elköltötte. A károsok most feljelentették sikkasztásért s a bíróság fog itélni a sikkasztó asztalos felett.

— **(Álkulessos tolvaj.)** *Hopp* György hűgyészi lakos, korcsmáros már régebben vette észre, hogy valaki a pénzes szekrényét álkulessossal felnyitja és abból pénzt vesz ki. Mikor már vagy negyvenhét forintja tűnt így el, lesbe állt és rajta is csipte *Weisz* Jakab nevű vendégét, a ki — míg ő a söntésből lement borért a pincébe — a pénzeszekrényhez lopózott, azt álkulessossal felnyitotta és abból pénzt vett ki. Az így megcsipett álkulessos tolvajt azután feljelentette a bíróságnál, hol most folyik ellene a vizsgálat.

— **(A hivatalos fűtés.)** Itt van már a hivatalos fűtés is. Az állami hivatalokban e hét eleje óta minden hivatalos szobát fűtenek, mert hát az állam gondoskodik alkalmazottjairól. Meleg szobát, azt ad nekik a hivatalos munka idejére ősz közepétől tavasz elejéig. És van is ebben logika, igen sok. Mert meggéberedett ujjakkal bizony nem lehet azt a sok hivatalos aktát elintézni; meg azután, ha megbetegszik egy-egy alkalmazott, az is csak az állam kára s főképen akkor, ha nyugdíjba kell mennie rokkantsága miatt. Szóval meleg szobákban folyik már a hivatalos munka mert megkezdődött a hivatalos fűtési idő. A

nálkozva. Igaz, hogy nincs gyermekünk, nincs kiért zsuporgassuk; de tudod, milyen furcsa természetű az uram, neki elve nem kérni és nem adni.

Most eszébe jutott a sokszor kigunyolt, lenézett, elfelejtett testvér.

Ágnes éppen a rózsákat kötöztette be télre, mikor belépett Etelka. Majdnem elsikoltotta magát, mikor felismerte. Nem volt azon az összeesett, kopott ruhás alakon a régi vig s büszke Etelkából semmi.

Alázatosan, szinte babonás félelemmel közelített nővérehez.

— Bocsáss meg, kedves Pirikém, szólt az izgatottságtól elfulladva; nem akartalak háborgatni; tudom, hogy nem érdemlek a részedről semmi szívesseget, de lásd, a szükség és nyomoruság mindenre reá viszi az embert. Olyan nagy bajban vagyunk, ha pár nap alatt nem kapunk négyezer forintot, végünk van. Senki nem segít, senki szán meg; folytatta zokogva.

— Én nekem semmi közöm hozzátok. Tőlem ne számítsatok ti könyörületre, a kik oly könyörtelenek voltatok hozzám; nekem ugyan hiába könyörögsz.

Ne higyjük azonban, hogy tényleg úgy tett és úgy érzett a mint beszélt.

Másnap elküldte a kívánt összeget, csak hadd aggódjanak, töprengjenek, a mig megkapják.

Ez volt a nemes szívű Ágnes boszuja.

S a Erzsí.

városházán is be-bepuffantottak ma már több hivatalos helyiség kályhájába és ott is meleg volt. Néhol nagyon is meleg. Bár gyakran más-kor is nagy meleg van; sőt lehet mondani, hogy nagyon is nagy. Ha tudniillik a — főispán is jár valamelyes hivatalos vizsgálaton!

— **(Ellopott méhek.)** Albertfalva községben szép méhese van *Hierhausz* Péternek. A napokban azonban megdézsmálva találta a méhesét. Tolvajok jártak ott és elvittek négy kas méhet. Hogy kik voltak, még ezideig nem tudják, bár a megindított nyomozás erőlyesen folyik utánuk.

— **(Elfogott óratolvaj.)** *Bató* György pellérdi lakos házába tegnap tolvaj lopódzott be, a ki nyitva találva a lakás ajtaját, bement a szobába s ott a falról egy dupla fedelű ezüst órát elemelt. Amint jött volna azonban kifelé, az udvaron foglalatostkodott gazda észrevette és rászólt, hogy mit keresett odabent? Erre a megijedt tolvaj egy kórakás mögé dobta a lopott órát és kereket oldott volna, a gazda azonban üldözőbe vette és elcsipte. Ekkor aztán kisült róla, hogy *Braun* Jánosnak hívják, bécsi illetőségű ezüstműves segéd, ki már többször ült a börtönben lopás miatt. A jeles firmát átadták a pécsi kir. ügyészségnek.

— **(Éjféλι harangszó.)** Olyan dolog történt tegnap Regenyén, mely bátran be illenek akár melyik zamatos magyar népsziműbe komikumnak, s bátran merjük állítani, hogy a regenyeiek históriája az utolsó évtizedben aligha fordult elő, mert az ilyesmi csak akkor történhetett meg, midőn a falu tornyában olyankor harangoztak deket, ha a bíró megéhezett, ha mindjárt nem is volt dél. De hogy rátérjünk a tulajdonképeni tárgyra, hát elmondjuk, hogy *Varga* János a regenyeiek érdemben megőszült, derék harangozója, néhány cimborájával elment *Tóth* Péter regenyei gazda házához kukoricát fosztani. Tudvalevő dolog azonban, hogy a kukorica fosztás nem szokott csak úgy szárazon, minden itóka nélkül megesni, különösen akkor nem, mikor szüret ideje esik s a pincében, ha nem is sok, de néhány litereske idei »murci« várja a borralaló ünnepélyes kineveztetését. Folyt tehát a kukoricafosztás, hangzott az ének a piros pozsgás fosztogató lányok nótás ajkáról, a legények meg kancsós számra hordták a murcit, hogy szaporábban menjen a munka. Sajnos azonban, mindennek vége szokott lenni s így a regenyei kukoricafosztásnak is. Éjtél felé járhatott az idő, mikor a derék harangozó *Varga* János, *Tasi* Vince, *Vörös* István, *Tóth* Lajos, *Tóth* József és *Papp* Péter társaságában hazafelé indult a mulató háztól. Csendesesen ballagtak egymás mellett a bemurcizott alakok, míg végre valamelyik odaszólt a harangozónak:

— János! Hallod-e?

— Hallom!

— Baj van ám!

— Baj-e?

— Az ám. Tudod, hogy te nem harangoztál se hetet, se kilencet?!

— Az isten ucsse! — mondta rá nagy komolyan *Varga* János, aztán kettőzött léptekkel sietett hazafelé.

Néhány perc múlva, a hideg őszi éjben

irgalmatlanul ünnepélyes harangszó zavarta meg a falu mesés csöndjét, s a nyugalmas polgárok ijedten ugrottak ki ágyaikból, nem tudva vajjon a község négy sarka gyulladt-e ki vagy pedig tatárok törtek a határba?

Varga János azonban, — a ki tudja mi az ő kötelessége, csak huzta fel meg le a harangkötelet, s tán maga sem tudta, hogy vajjon hetet vagy kilencet harangoz-e — éjfélikor! Éppen akkor érkezett a csendőrjárat is a faluba s ugyancsak elbámult a szokatlan népcsoporton, mely a templom előtt támadt, ahol *Varga* János még mindig kapaszkodott a harangkötélbe. Persze feljelentették a dolgot a főszolgabírósnál, s most alighanem baja esik *Varga* Jánosnak, a regenyei éjféli harangszó miatt!

— **(A mostohalány bűne.)** *Véki* Zsuzsanna, darázs lakosnőnek mostoha lánya *Pilisi* Julianna. Az anyja azonban édes anyai szeretettel volt hozzá; magánál tartotta és gondját viselte. Ezt azután most úgy hálálta meg a mostoha leány, hogy az anyja távollétében feltörte annak szekrényét s abból 12 forintot kilopván, azzal megszökött. A meglopott anya feljelentette a tolvaj mostoha leányt, a kit el is fogtak s még egy kevés pénzt meg is találtak a lopott összegből nála. Most a bíróság végez vele.

— **(Betörő asszony.)** *Ritkán* esik meg, hogy asszonyi gonosztevők nagyobb dologra adják a fejüket. Többszörre megelégszenek kisebbfajta lopásokkal is. Annál nagyobb tekintélynek örvend tehát most a tolvajvilágban a szépnem képviselői között *Podán* Borbála, ki *D. Szabó* János házában betörte az ablaktáblákat, bemászott a szobába s onnan körülbelül ötven forint értékű fehéreneműt elemelt. A hírnévre vergődött asszonyságot átadták a bíróságnak.

— **(Mégkéselt ember.)** *Kis* Mihály somogyi lakos egyik este hazafelé ballagott, mikor egyszerre rátámadt régi haragosa, ifjú *Kovács* Mihály és kést rántva, az utját állta. A megtámadt ember menekülni próbált előle, de *Kovács* egy jól irányzott dötéssel mellbe szúrta és csak úgy hagyta futni. A mégkéselt ember megtette a feljelentést és a késelő magyar ellen megindították a büntető eljárást.

— **(Elégett cséplőgép.)** *Kovács* János kémesi lakost nagy kár érte a napokban. A cséplőgépe, mely udvarára volt beállítva, eddig még ismeretlen okból meggyulladt és nem sikerülvén megmenteni, az egész elégett. A tulajdonosnak kétezer forint kára származott a cséplőgép elégéséből, mely hogy mikép fogott tüzet, azt a vizsgálat van hivatva kideríteni.

— **(Két jómadár.)** *Resch* György, misleni malombeli lakos udvarában egyik éjjel tolvajok jártak. Elvitték az ólból az aprójószágot mind, a mit a káros csak reggel vett észre. A feljelentés folytán megindult nyomozás során az egyik tettest *Orbán* József szemelyi lakos személyében el is fogták; a másik tettes *Dür* János nagybudméri lakos azonban megugrott. Ezt most keresik; társa pedig ül.

— **(Helyreigazítás — és még valami.)** Lapunk f. hó 11-iki esti számában »Ellopott lámpa« cím alatt újdonságot közöltünk, mely szerint egy közkutnak a jelző lámpását ellopta valaki, ez a valaki pedig *Szöke* János kőműves legény volt. A mai nap folyamán bent járt nálunk a redakcióban *Szöke* János pécsi lakos kőműves felesége s azon bizonyozott, hogy az ő férje nem lopott lámpát s így nem méltányos, hogy nevét ártatlanul meghurcoljuk, mit mi kétségtelenül elismerünk, miután azonban a hirt, ily alakban a rendőrségtől kaptuk, a hir forráshoz küldöttük a jogosan méltatlankodó asszonyt. Az asszonyt azzal az üzenettel küldték hozzánk vissza, hogy nem az ő ura a tolvaj, a lámpát nem is lopta el, hanem azt úgy vette: *Kaszás* János rádi lakos. Persze rémségesen furta az oldalunkat a kíváncsiság, hogy miként került hivatalos jelentés alakjában ez a dolog a rendőrséghez s így a mi lapunkba. Kutattunk és találtunk — jobban mondva — nem találtunk, mert a rendőrségi iktatóban az a jelentés, melyből annak idején tudósítunk az eseményt kiírta s a melyben kétségtelenül *Szöke* János szerepelt mint tettes — elveszett! Hogy a jelentést tevő rendőr honnan vette ezeket az adatokat, hogy miként »veszett el« a hivatalos jelentés s viszont honnan kerítették elő *Kaszás* János rádi lakost, erre már nem vagyunk kíváncsiak. Megelégszünk azzal, hogy ime ünnepélyesen kijelentjük, miszerint *Szöke* János pécsi Bálics-utca 6. szám alatti lakos nem lopott lámpát, bár őt jelentették fel hivatalosan mint tettest!



— **(Kocsi-karambol.)** Ma délelőtt *Horváth* János, kökényi lakos, kifelé hajtott a kocsijával a szigeti-országúton. Egyszerre egy mellék utcából sebesvágatva jött ki *Társ* János fuvaros kocsija és neki ment *Horváth* kocsijának s azt felborította. A két kocsi összetört, azonban se a lovaknak, se gazdáiknak nem lett semmi bajuk. Az ügy folytatása a rendőrségen lesz.

— **(Kutya-hajsza.)** A hatósági felügyeleti hajsza megint megkezdődött a kutyák ellen. A piacon és a Széchenyi-téren ma rossz napjuk volt a szájkosár nélküli kutyáknak s egyszerre heten is dideregtek abban a remek alkotású vasketreces kocsiban. Bizony elszavalhatták volna a költővel, hogy — »heten vagyunk, uram, heten!« Egyébiránt mind jámbor, kis kutyák voltak, csak nyolcadiknak jött hozzájuk egy nagy kutya, a *Sillayé* az »Arany hajó«-ból. Hát jó is lesz, ha nem engedik futni a nagy kutyákat és nemcsak a kis kutyákat fogdossák el, melyekért a gazdáik szívesen megfizetik a váltságdíjat!

— **(A bentmaradt télkabát.)** Ilyenkor, a hideg beálltával inkább kihozott télkabátokról aktuális irni. De hiszen az nagyon természetes, hogy ilyenkor kihozatják a télkabátokat a zálogházból s ha ezekről mindről akarnánk irni, hát kevés lenne az egész lap

A pécsi kölcsönös segélyező egylet

a nála elhelyezve volt s ennekutánna elhelyezendő **takaréktári betétek után** 1899. évi október hó 18-tól kezdődőleg

 **4 1/2 % kamatot** 

fizet s úgy mint eddig, továbbra is viseli a 10%-os tőkekamatadót.

tere, tehát jobb, ha nem irunk. Inkább irunk egy bentmaradt télikabátból, a minék a története dióhéjban ez: *Kolompár Babai Antal* muzsikuscigányt felkérte tegnap egy jobbmodu kollegája, hogy hozza ki a télikabátját Weiszék-től. Adott neki öt forintot és a zálogcédulát. *Kolompár Babai Antal* a hogy kezében érezte az ötöst, egyet gondolt és tájára se ment a Weisz és Szántó-féle közsegélyző egyesületnek, hanem szépen megugrott a pénzzel. Így hát nem lett kiváltva a télikabát s a káros feljelentése folytán a rendőrség most keresi az öt forintra megugrott *Kolompár Babai Antalt*.

(Hol lesz a népkonyha?) *Ludvig Ferenc*, kerületi orvos és *Slezák Vitus*, osztálymérnök egyre keresik a népkonyha elhelyezésére alkalmas helyiséget. Eddig a papnövelde-utcában néztek meg több házat s megnézték a Weidinger-féle házat is, a hova azonban azért sem lehet a népkonyhát elhelyezni, mert messze van s a felügyeletet vivő apácák naponkint oda gyalog fel nem járhatnak. Egyelőre tehát még nincs helye a népkonyhának s ha másképp nem lehet, gyermekek számára rendeznek be valahol helyiséget, szegény felnőttek pedig ételadagokat kapnak, a mit haza kell zinniök s otthon elkölteniök.

(Összeesett az utcán.) Ma délután a Dobszay-féle kereskedésből egy asszony távozott kevéske bevásárlás után s alig tett néhány lépést a szigeti-országuton, összeesett s eszméletét veszítette. Bevitték a kórházba s mivel még nem tért eszmélethez, nem is tudhattak meg a nevét.

(A főispán az árvák között.) *Báró Fejérváy Imre dr.* főispán ma délután meglátogatta a Mathessa-intézetben elhelyezett árvákat. A berendezést megfelelőnek találta s hosszabb ideig időzött az árvák között.

(Tüzek.) A mohácsi szigeten leégett a minap ifju *Kiss István*, szeremlei lakosnak egy kazal szalmája. Hogy a tűz miből keletkezett, nem tudják. A kár 100 frtot tesz ki. *Hergenöder Lőrinc*, nyomjai lakosnak pedig a pincéje gyuladt ki és égett le a nyomjai szőlőhegyen. E tűz keletkezési oka is ismeretlen. Hőgyészen *Lieb János*, ottani lakos, udvarában szintén tűz volt. Az istálló égett le, nem tudni mi okból. Nagykozárón *Freiberger Antal* istállója szintén a tűz martaléka lett. Ennek a tűznek oka az volt, hogy a házbéliek kenyeret sütvén, a parazsat ellocsolatlanul dobták ki a szemétre, s azt a szél felvitte az istálló tetejére, a mi azután kigyuladt. *Bodai János*, arányosi lakos, présháza szintén gondatlanságból eredő tűz miatt égett le. Egy hétéves leány gyufával játszott a présházban s az az égő gyufától tüzet fogván, egészen leégett. Ugyanilyen tüzeset volt Hosszuhetényen, a hol *Varga Péter* istállóját gyújtotta fel a káros öt éves fia, ki az istállóban gyufával játszott. Eme gondatlanságból eredő tüzesetek ügyében a bíróság folytatja a vizsgálatot.

(Nyomorerékgyártás Oroszországban.) Csaknem minden országban rájöttek már az olyasféle kegyetlenkedésre, a melyet legutóbb Oroszország déli részében lep-

lezték le. Egy templomban két öregebb koldus között egy szárnalmas kis teremtés vonta magára az emberek figyelmét. Hat-hét esztendősvak lányka volt, a csontig lesóványodva. Egy egyszerű parasztaasszony szintén adott a gyermeknek alamizsnát s eközben így szólt hozzá:

— Imádkozzál értem, gyermekem!

Abban a pillanatban zokogva sikoltott fel a lányka:

— Édes anyám! Édes anyám! Vigy el magaddal!

Akkor ismert rá a parasztaasszony is a gyermekére. Nagy csoportosulás támadt körülöttük, a szegény vak lányka pedig elmondta aztán a következőket: Tavasszal, amikor a libákat őrizte, két magas férfi elhurcolta az erdőbe. Még két gyermeket is vittek el magukkal. És az a két ember ott az erdőben a legnagyobb nyugalommal katonagombokat nyomott a szemükbe s teljesen megvakította őket. Egyikük nem is viselhette el a kinokat és belepusztult. Aztán faluról-falura cipelték őket, hogy kolduljanak. A hatóság már nyomára bukkant a szövetkezetnek, amely ilyen rettenetes módon rendszeresen gyártotta a nyomorékokat.

(A választási fuvardijak.) Tolnamegye multheti közgyűlése így állapította meg a megyei fuvardij-szabályzatot: Ha a fuvarozást olyan egyén teljesíti, ki ugyanazon választókerületben választói joggal bír, vagy aki ilyennek vele egy háztartásban élő hozzátartozója, a következőképpen díjazható: A fuvardij oda és vissza külön-külön számi-

össze lengyel karfiolból és még valami más ételből, a minék mifélejét ugyan nem lehetett megállapítani, de azért minden megerősítés nélkül el lehetett fogyasztani.

Az utóbbi időben *Liza* nagyon sokszor hangoztatta azt a kívánságát, hogy milyen boldog lenne, ha *Gertrud*nak néhány órára szolgálatára lehetne. *Gertrud* azonban mindig visszautasította a szolgálatát. Most aztán egyedül volt — egészen egyedül!

Rendes körülmények között roppant sokat boszankodott tanuló társnői, tanárai, az egész festőművészet, a hideg decemberi időjárás és a fűtőanyag átkozott drágasága miatt.

Elérkezett a szent nap: december huszonnegyediké. *Gertrud* szívét megszállta az emlékezés. Gondolataiban visszaidézte élete egész múltját és egy kis oázison állapodott meg, a szerelem derűs, virágokkal hímese oázisán. Minden egyéb a háttérbe szorult most.

Később fölkereste a Notre-Dame falait, hogy egy órát töltsön ott ájtatos imába merülve. Szerelméért mondott imát. Sokáig térdepelt az oltár márványlépcsője előtt és nem vette észre, hogy odakint már egészen besötétedett. Sejtelmes csönd ülte meg a régi, komor épület falait és a szentek képeit. Végre aztán bevégezte imáját és hazament.

Szobájában megint komor tépelődésekbe merült. Az ablakhoz ült, melynek a hideg decemberi szél teljes erejével nekifeküdt és szünet nélkül rázogatta.

Tépelődései közepett hogy, hogy nem, egyszerre csak eszébe jutott, hogy levelet kellene írni *Bill*nek.

Meggyújtotta a lámpát és előkereste íróeszközeit.

mondott volna igent *Grant*nak, ha már másnak le nem kötötte volna magát.

Az egész beszélgetés alatt most történt meg először, hogy *Bill* elvesztette önuralmát, de aztán megint fékezni tudta magát, úgy, hogy *Lydia* mit sem vett észre a zavarából.

— Mondta talán ő neked, hogy valakinek már jekötötte magát? — kérdezte *Bill* a zavar legkisebb jele nélkül.

— Nem, ezt a kifejezést ő nem használta, de a beszédjéből jogosan következtethettem arra, hogy valami romantikus színezetű eljegyzés kapcsolhatja őt egy fiatal emberhez, aki éppen olyan szegény, mint ő és akinek bizonyára nem áll módjában, hogy őt nevévé tegye.

Vagy talán minél szegényebb a férfi, annál erősebb lesz a kötelességérzet.

Kötelességérzet! Milyen utálatos szó ez! . . . *Bill* úgy érezte, mikor hallotta, mintha tört szűrtak volna a szívébe.

— Ki tudja, hogy a kötelességérzete kapcsolja-e a a nőt s férfihez, hát ha szereti? — mondta *Bill*, miután előbb gondolkozott.

— A szerelmet csak beképzelteti magának és ha bizonyos ideig igaz lenne is, hogy a férjét szereti — de olyan sokáig nem tartana, mint a meddig gondolták, hogy tartani fog. Hiszen, ha jól emlékszem, *Gertrud* nem is látta azóta őt, mióta Németországból elutazott. Ennek már van négy éve, talán még több is és még sem halt bele a távollét gyötrelmeibe. És még vagy tiz évig nem

tott kilométerenkint 20 fillér, de összesen 4 koronánál kevesebb és 6 koronánál többet nem tehet. Julius, augusztus, továbbá december, január és február hónapokban a fuvardíj kilométerenkint 30 fillér és összesen 5 koronánál kevesebb, 8 koronánál pedig több nem lehet. Minden megkezdett kilométer egésznek számítandó.

— **(Garázdálkodó suhancok.)** Keller Jakab, mohács-szigeti lakos, kinek a »Bég« nevű dülőben van a szállása, az utóbbi napok egyikén eltávozott hazulról s a házat Schönberger Ilona nevű 19 éves, bikityi illetőségű cselédre bízta. Este 9 óra felé a bezárkóztott cseléd nagy zajt hallott az ablak felől. Több ember lármás beszédéből származott az. Majd megzörgették az ablakot, bebocsátást kérve. Midőn a leány tagadólag válaszolt, a kintlevők, u. m. Tatai Pál, Tatai Sándor, Fekete Péter, Takács Pál és Maros N. nevű 18—19 éves suhancok egy része beverte az ablakot, másik része meg az ajtót döngötte. A leány — nagyobb kártól tartva — végre bebocsátotta a garázdálkodó suhancokat, kik hajnali 3 óráig dorbézoltak a házban. Ekkor eltávoztak, Maros kivételével, ki — midőn egyedül volt a leánynyal — ezt meggyalázta. A gazda — hazaérkezte után — nyomban feljelentette a nevezett suhancokat, kiket a mohács-szigeti csendőrség letartóztatott s a bírósághoz kísért.

— **(Ellopott kötőfék.)** Ercz Gyula málomi lakos udvarán az elmúlt éjjel tolvajok ártak s álkulcs segítségével igyekeztek a gaz-

dának a pajtájába bejutni, mi azonban nem sikerült. Ezután, hogy ne jártak légyen hiába, bementek a nyitva levő istállóba és abból egy kötőféket s egy lópokrócot emeltek el, körülbelül hat forint értékben. A tetteseket most nyomozzák.

— **(Elragadták a lovak.)** Kis Lajos István péllérdei lakos, ma reggel befelé igyekezett a városba s közel hajtatván kocsijával a vasuti pályatest mellett, a robogó vonattól a lovak megbokrosodtak s elragadták a kocsit, melyről azonban Kisnek sikerült idejekorán leugrania úgy, hogy néhány horzsoláson kívül más baja nem történt. A lovak sem ragadtak el messzire a kocsit, mert már néhány száz lépésnyi vágatás után a kocsi kereke egy utszéli karóban megakadt s ez megfékezte a vadult lovakat is. A kocsi persze eltörött.

— **(Bosszúálló magyarok.)** Már néhány hét előtt történt, hogy Böröc József, Egédi Ferenc és Uszveszki János kővágószőlősi lakosok a falu korcsmájában összevesztek egymással; ekkor azonban szóvitájuknak, még mielőtt tettelegességre került volna a dolog, a korcsmáros vetett véget. Uszveszki János bizonyára elfelejtette már a korcsmai eseményeket, midőn tegnap este bottal és baltával felfegyverkezten Böröc József és Egédi Ferenc állítottak be hozzá és néhány bevezető szó után ütlegelni kezdték. Alighanem vérontás lett volna a dologból, ha a megtámadott ember segélykiáltásaira be nem siet a lakásba Soós József helyettes bíró, ki aztán néhány szomszéd segítségével lefegyve-

rezte a bosszúállókat, kiket feljelentettek a bíróságnál.

— **(A legények „eleje“.)** Azt mondja a nóta, hogy ilyenkor október táján, mikor a falu legényeit elviszik katonának, csak az »elejét« a javát viszik el belőle, a »virtusos« legényeket, a kik meg otthon maradtak, ezek az anyjuknak segítenek tyukot ültetni, meg lángos pogácsát sütni, a falubeli leányokra pedig alig hogy kacsintani mernek, olyan jámborok. No most az egyszer alaposan rácáfolt a nótára néhány szilvási legény. Batyubál formát rendeztek az egyik ottani gazda házában, a hol Pintér József és Kerekes János legényemberek valami táncba került leány miatt úgy vesztek össze, hogy Pintér végezetül bicskát rántott s azt az ellenfele karjába döfte. De az kitért a szurás elől, úgy hogy csak rövid hasított sebet kapott a bal karján. A veszekedő legényeket átadták a bíróságnak.

— **(A jubiláló lánchid.)** A budapesti lánchidat 1849. november 20-án adták át a forgalomnak. A világraszóló műnek 50 éves jubileumát a Magyar Mérnök és Építészegylet meg fogja ünnepelni oly módon, hogy november 28-án ünnepi ülést tart s Zolovich Kornél ismerteti a hidépítés előzményeit, az építésnek történetét, bemutatja a páratlan építménynek eredeti rajzát stb. Az ünnepre meghívja az egyesület a kormány tagjait, a főváros képviselőit, Clark Ádámnak, a hidépítőjének nejét és fiát s a nagy Széchenyi fiát. Azonkívül az egyesület a műnek terjedelmes monografiáját számos rajz kíséretében kiadja.

fogja látni. Ha jól megy és végre csakugyan egymásra találnak, akkor csak kötelességérzetből kelhetnek egybe, vagy nem is látják egymást többé ebben az életben. Egy szép napon aztán Gertrud fölfedezi az első ráncot a homlokán és azt kérdezi magától: Mit csináltam én az életből, — milyen célnak áldoztam föl? Mindez különben engem nem érdekel közelebbről, de Grant Dick miatt és különösen a szegény Gertrud miatt fájdalom az esetet és ha azt a bizonyos német ifjut előkerithetném, a kit Gertrud lekötve tart, minden kimélet nélkül megmondanám neki a véleményemet.

— Nos, hát mit mondanál neki — kíváncsiskodott Biu Stolzing.

— Mindenek előtt ezt: Van önnek valami kilátása arra, hogy Glimm Gertrud kisasszonyt már a jövő évben nejevé teheti, anélkül, hogy a proletárok számát szaporítaná? És ha az a bizonyos ifju azt felelné, hogy: nem, — akkor fölkérném, illetőleg azt a tanácsot adnám neki, ha szerencsém lenne vele találkozni. Mivel pedig ez nem lehetséges, bölcsességemet magamnak kell megtartanom és Gertrudot átengeni a saját sorsának. De ha elgondolom, hogy milyen boldogan élhetett volna ő Dick-kel.

TIZENKILENCEDIK FEJEZET.

A nyár elmúlt és beköszöntött az ősz. Gertrud az egész nyarat Párisban töltötte el. A műterem azonban üres volt. A munka sehogy sem akart haladni és mindent, amibe csak belekezdett, rossznak talált.

A cél, melyet már annyiszor könnyen elérhetőnek

vélt, ismét messze távolodott tőle és úgy érezte, hogy ereje is alább szállt. Ennek az állapotnak okát a Losoncy távollétében kereste, aki néhány hónapra Angliába ment, ahol egy új palota számára freskóképeket akar festeni. A karácsonyi ünnepek előtt aligha fog visszatérni. Ő pedig itt áll most egészen elhagyatva és úgy érzi magát, mint az az ember, aki valami sötét labirintusba jutva, nem találja meg a kivezető utat.

Anyagi gondok támadtak meg. Hosszu éjszakákon nem jött álom szemeire és a mit kezdetben nem érzett, a honvágy most egyre jobban kínozza.

Fáradt volt — pihenni akart. Ő nem arra volt tevertve, hogy a sivár hétköznapiok testet-lelket sorvasztó küzdelmeiben egymaga álljon szembe a kísértésekkel. Voltak napok, mikor erős kifakadásokkal illette a sorsot és haszontalanságnak és gyűlöletre méltónak találta a művészetet.

Az időjárás egyre szigorubb és az esték egyre hosszabbak lettek. A kis lakás rosszul fűlt, sok tüzelőanyagot pedig nem lehetett használni, mert ez sokba került volna.

Félénk várakozással tekintett Gertrud a karácsonyi ünnepek elé.

Boschka, aki még mindig benső barátsággal és szeretetreméltó szolgálatkészséggel viseltetett irányában, szép művészi festménnyel díszített virágcserepet ajándékozott neki, amelybe pompás, sötétkék jácintus volt ültetve. És Liza is küldött neki valamit: egy picike karácsonyfát. Az ünnepies hangulat színvonalának emeléséhez aztán hozzájárult még az a vacsora, a melyet a kedves Zsófi állított

A főváros közönsége is nagy örömmel vehetne részt az ünnepen, ha erre az alkalomra megszüntetnék a hidvámot, mely még mindig akadály a Buda és Pest teljes, végleges egyesülésének. Egyáltalán a világ egyetlen városa e tekintetben Budapest, mely eltűri, hogy gyalogjáró lakossága az összes dunai hidakon, sőt még az alaguton is vámot fizessen, a természetes közlekedés nem csekély hátrányára.

— **(Ikrek, hármások és négyesek.)** A belügyminiszter a napokban egy kis statisztikai kimutatást tett közzé, a melyből a többek között azt is megtudjuk, hogy a múlt esztendőben hány esetben születtek ikrek, hármások és négyesek. Amaz anyák, a kik az ő férjeiket ikrekkel örvendeztették meg, 9.738-an voltak, vagyis elég szép számot képviseltek. Az ikrek között a fiúk a többséget képviselték. Hármásokkal az országot 91 anya ajándékozta meg s ezek a mamák is a fiúk előnyére születtek. Olyan asszony, a kinek a golya négy gyermeket hozott, 1898-ban csakis egy akadt. A négy gyermek közül egy fiú, három pedig leány volt. A négyesek tekintetében ez az év messze elmaradt 1897-mögött, a mikor öt anya hozott életre négy-négy gyermeket 1891. óta különben a harmadévi esztendő volt legjobb a négyesekre, mert a vállalkozó természetű hölgyek akkor érték el a legnagyobb rekordot.

— **(Beteljesedett jóslat.)** Párisban a Lecourbe-utcában élt egy Mélanie Destrés nevű 70 éves öreg asszony. Nagyon szegény volt s csak alamizsnából tengette az életét. Pár hét óta folyton azt hajtogatta ismerősei előtt, hogy október 13-án, pénteken, meg fog halni, mert neki azt megjövendölték. És csakugyan, október 13-án meg is halt, természetes halállal. Az örökösöknek a gyászát azonban némileg enyhítette az a körülmény, hogy a ruháiba bevarrva nyolcvan darab ezrest találtak.

— **(Ötödfélezer esztendősi kenyér.)** A berlini királyi muzeumban egy darab négyezeröttszáz éves kenyér látható üveg-szekrény alatt. Az őskori kenyeret Mentuhotep egyiptomi királyné szarkofágjában találták, aki Krisztus előtt huszonöt évszázaddal élt. A több mint négyezer éves kenyér formátlan, kemény mint a kő, fekete és olyan likacsos, mint a kocsz. Bár gabonaszemeket és mandulát találtak benne, az ize nem valami különös lehetett.

— **(Az erkölcsi bizonyítvány.)** Bemegy a rendőrségre egy öreg parasztasszony. — Erkölcsi bizonyítvány kellene a fiamnak, mondja; be akar jutni a vasúthoz.

A fogalmazó erre megkezdi a hivatalos aktust.

— De megérdemli-e a fia az erkölcsi bizonyítványt?

— Már hogyan kérem — hangzik a felelet — bátran irhat arról minden jót.

— Milyen ember a fia?

— Áldott jó lélek.

— No jó, akkor kiállítjuk a bizonyítványt, küldje el a fiát s adjon neki egy koronát bélyegre.

Az öreg asszonynak nem tetszik a dolog. Végre nagynehezen kivallja:

— Nem jó lesz ez így. Ha én oda adom a koronát a fiam kezébe, amilyen gazember, bemen a korcsmába, oszt' elissza.

— **(A pörkölttség.)** Két atyafi erősen tanakodik a rendőrség folyosóján.

— Ehol — mondja az egyik — itt a községi bíróság; ha nem fizet kend, hát bepörölöm.

— De nekem semmim sincs. Kend fizeti meg a pörköltséget.

— Mán az mindegy nekem, ha bornyupörköltséget, ha marhapörköltséget fizetek is, de pörölök.

És pörölt.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

VASUTI MENETREND.

Érvényes október 1-től.

PÉCSRE ÉRKEZIK:

	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
Budapestről ind.	9:30	7:15	8:00	3:00
Uj-Dombovára ér.	2:45	10:03	1:30	6:21

	sz. v.	gy. v.	sz. v.	sz. v.	gy. v.
Kaposvárról ind.	1:21	4:11	8:52	1:00	4:44
Uj-Dombovára ér.	2:26	4:46	9:52	2:06	5:14
Bátaszékről ind. tv. sz. sz.	9:52	sz. v.	9:53		
Dombovára érkezik	1:40		12:55		

	tv. sz. sz.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	gy. v.
Uj-Dombovár ind.	5:30	3:10	10:15	2:17	6:36
B.-Szt.-Lőrincz	7:31	4:41	11:33	3:39	7:39
Pécsre ér.	8:21	5:17	12:04	4:11	8:01

	Sz. v.	Sz. v.
Bécsből indul	6:50	7:40
N.-Kanizsára ér.	1:35	3:42
Barcsra ér.	4:44	7:18
Pécsre	7:51	9:42

	V. v.	V. v.	Tv. sz. sz.
B.-Sellyéről indul	7:24	6:05	10:13
B.-Szt.-Lőrinczre ér.	8:27	7:01	11:25
Pécsre ér.	9:42	7:51	—

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Eszékről indul	5:33	8:48	12:25	8:20
Villányba ér.	6:48	10:05	1:41	9:50
Mohácsról indul	5:50	9:13*	12:20	8:35
Villányba érkezik	6:35	9:58	1:05	9:20
Villányból ind.	6:55	10:13	1:48	10:00
Pécsre ér.	8:02	11:23	2:53	11:09

Hajó ér. Budapest-Mohács-Belgrádi vonal fölülről reggel 7:20,**) alulról d. u. 11:35.***)

Budapest-Mohácsi vonal: Budapestről indul naponként délben 12:00. Mohácsra érkezik este 10:30

*) minden szerdán, pénteken és vasárnap közlekedik.

**) minden szerda, péntek és vasárnap.

***) minden csütörtökön, szombat és hétfőn.

Művészet, irodalom.

○ **A két Champignol.** Feydeau és Desvalier francia bohózatírók pécsi premierjének hírére szép közönség töltötte meg színházunkat. A darabban tagadhatlanul sok a helyzetkomikum, de korántsem emelkedik fel a többi szellemes bohózatok nivójára, sok benne a túlerőltettség és az abszurd hatáshajhászat. A két Champignolt Könyves és Németh játszották meg és minden tőlük telhetőt elkövettek, hogy a közönség élvezetet találjon játékkukban. Tiszay Dezső sok humorral adta elő Chamelt és nem egyszer megkacagtatta a közönség azon részét is, a mely már boszanko-

dott a bohózat gyöngességén. *Sebestyén, Bátosi, Sarlay, Pásztor* valóságos gége-művészekké fajultak és ugyancsak »hangosan« töltötték be szerepkörüket. *Nádasi* és *Baróti* Irma, mint fiatal, alig két hetes házaspárhoz illik, valóságos csókviharokat rendeztek és ezzel igyekeztek hatást elérni. *Hadrik* Anna, mint Champignolné buzgólkodott és kellemetlen helyzetekben nem egyszer kacagásra indította a hallgatóságot. A rezervisták kitettek magukért és a karzat gyönyörűségére masiroztak eleget. A darab ügyes rendezése Könyves Jenő szakavatottságát dicséri. (Np.)

○ **Mozart requiem.** A Pécsi Dalárda, miként értesülünk, ismét egy örökbecsű zenei művet akar előadni. Nem kisebb vállalkozásról van szó, mint Mozart requiemének előadásáról, melyet a pécsi nemzeti színházban Erzsébet napkor, jövő hó 19-én adnának elő. A magyar zenevárostól valóban méltó megünneplése lenne ez boldogult nagyszonyunk, Erzsébet királynő emlékének

Folyó sz. 21. Idénybérlet 21. sz. Páratlan bérlet.

Nemzeti Színház.

Csütörtök, 1899. október 19-én.

A kék asszony.

Nagy operette 3 felvonásban. Irták Liorat és Ordeaux. Zenéjét szerzette Louis Varney. (Rendező Tiszay.)

S Z E M É L Y E K:

Hoquette	Tiszay D.	Pierre	Mezey A.
Joland	Tibor L.	Teréz	Szekula S.
Canteleau	Nádasy J.	Miracol	Delli L.
Pigeonné	Nagy V.	Mariolla	Lévay S.

Péntek, okt. 20-án

Gyurkovics leányok.

Hercegh életképe.

Törvénykezés.

§ **Gondnokság alá helyezések.** A szegzárdi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy *Bálint* József csibráki lakos, *Sági* János bölcskei lakos, *Fischer* Jakab szátkai lakos, *Pintér* Pálné szül. *Somosi* Julianna nagy-szokolói lakos és *Kalota* Ferencné szül. *Hága* Erzsébet tolnai lakos, mint elmebeteg gondnokság alá helyezettek.

§ **Kijátszott szolgalmi jog.** *Hahner* Ferenc lipovai lakost folyton zaklatták hitelezői miatt az ügyvédek s hogy a zaklatásoktól megszabadulhasson, házára a dárdai takarékpénztárnál pénzt akart felvenni. Csakhogy a dárdai takarékpénztár csak úgy volt hajlandó *Hahner* Ferenc házára 150 forintot adni, ha a házában lakó szolgalmi jog élvezők előtt megkapja az elsőbbséget. Hogy *Hahner* Ferenc a kölcsönügyletet keresztülvihesse, nem kérdezte meg *Felk* Miklóst és nejét, a szolgalmi jog élvezőit, hogy beleegyeznek-e, hanem aláírta a szolgalmi jogosultak helyett az elsőbbségi engedélyt. A dolog kiderült és *Hahner* Ferencet ma vont a felelősségre a törvényszék közokirathamisítás büntette miatt. Tekintve azt, hogy az okirathamisításból senkire sem származott kár, a vádlott büntetlen előéletű és nagy tudatlanságot árult el, mint enyhítő körülményeket ismerték el és csak 8 napi fogházra ítélték. Az ítélet jogerős.

§ **Megváltoztatott ítélet.** *Andrics* Ilia és *Andrics* Mátó, *Kolarics* Mátó, *Andrics* Ala-

jos és Barics Ádám január elsején egy újév napi korcsmai összekocconáson agyon verték Zsálác Kuzmant a baranyavári korcsmában. Zsálác a vádlottak egyikének az ujját szorította meg tréfából és ebből keletkezett a verekedés, melynek Zsálác áldozatául esett. A pécsi kir. törvényszék halált okozott súlyos testi sértés büntette miatt vonta felelősségre a vádlottakat. Andrics Mátó és Illia 7 évet, Kolarics Mátó és Barics Ádám 5 évet, Andrics Alajos pedig 4 évet kapott. A királyi tábla helybenhagyta az ítéletet, a kuria azonban megváltoztatta, mely szerint Andrics Illia és Mátó 5 évi, Kolarics Mátó és Barics Ádám 4 évi, Andrics Alajos pedig 3 évi tegyházzal foglakolni. Zsálác Kuzman feleségének évi 80 frt tartáspénzt ítéltek élethossziglan, vagy míg férjhez nem megy, megítélték a 20 frt temetési költség visszatérítését is és ezen kívül 142 frt eljárási költségben marasztalták el a vádlottakat, kik valamennyien a vagyonosabb sokac néphez tartoznak.

§ **Pörlekedő orvhalászok.** Lengyel János és Gasz Balázs monostorszegi halászok ültek a vádlottak padján. Gyurin István, Gyurin Sztankó és Csulics Márton szintén monostorszegi polgárok vádolták őket. A múlt évben, február 10-én történt, hogy a vádlottak a három sértettet orvhalászatón kapták és bal-tanyéllal megverték őket, úgy hogy mindhárman 3 hétig munkaképtelenek voltak. A vádlottak beismerték tettüket, de azzal védekeztek, hogy önvédelemből verték meg a vádlottakat. Azonban mindhárom sértett a baloldali testrészen sebesült meg, sőt az egyiknek singsöntja eltö-

rött, már pedig ha támadtak volna, akkor csak a jobbfelükön sérülhettek volna meg. A kir. törvényszék a vádlottakat bűnösöknek monddotta ki és Lengyel Jánost 2 hónapi fogházzal 10 frt pénzbírsággal, Gasz Balázst pedig 14 napi fogházzal és 5 frt pénzbírsággal sújtotta súlyos testi sértés címén. A 10 frt pénzbírság 2 napi, az 5 frt pénzbírság pedig 1 napi fogházzal váltóztatható át behajthatatlanság esetén.

TÁVIRATOK.

— **A Reichsrath ülése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Reichsrath mai megnyitó ülésén Clary miniszterelnök nyilatkozatát az ujcsenek óriási lármával, a németek helyesléssel fogadták.

Az ujcsenek folyton kiabáltak a miniszteri székek felé:

— *Képmutatók a miniszteri székeken! Eláruljátok a dinasztia!*

Mikor Clary említette, hogy a császár kinevezte a kormányt, tombolva mutattak Schönererék padjaira:

— *Ezek kormányoznak, nem ti bábok! Árulók!*

Clary szavaiból a tomboló zaj miatt semmit sem lehetett hallani.

Az ülés óriási izgalomban ért véget.

— **Háboru Transzválban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Fokvárosból jelentik, hogy a Spysfontein felé indult páncélos vonat és a boerok között ütközetre került a sor.

A boerok tüzérése 13 gránátot röpített a vonat felé, de nem találta. (?) A vonat folytatta utját és Maxim-ágyukkal lövöldözött, mit a boerok heves puska-tűzzel viszonzottak, de csak néhány golyó találta a vonatot.

Az angolok öt boert és két lovat megölték és néhány boert megsebesítettek. Az angoloknak nem volt veszteségük.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

HOLECSEK PÉTER

kefe- és ecset-készítő

Főüzlet: **PÉCSETT.** Fióközlet:
Király-u. 26. — Irgalmasok-u. 14

Ajánlja saját készítményű, legjobb minőségű, szolid kivitelű és tartós, e szakmába vágó cikkeket, u. m.:

kefét, ecsetet, seprőt, fogkefét, nádporolót, ruhakefét, czipő- és sárkefét, meszelőt stb.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Raktáron vannak még ezen kívül *finom lábtörölők.*

MESTRITS JENŐ

épület és műlakatos

Király-utca 38. sz. **PÉCSETT** Percel-utca 35. sz.

Ajánlja jól berendezett üzletét mindennemű

épület- és műlakatos munkák,

erkély-, sár-, lépcső- és kerítés-rácsoszatok, valamint vaskapuk és csillárok vertvasból, továbbá biztonsági zárok és rekeszek, zajtalan görredőnyök, ponyva-gépezetek, villamos csengők, vízvezeték és angol closett-berendezések, a legkitűnőbb asztal-tűzhelyek, központ fűtő (central) kályhák, mindennemű díszít-ményi munkák vert vasból való rajz- és stilszerű elkészítésére a legszolidabb kivitelben.

Segédgépek javítását s egyáltalán minden e szakmába vágó munkát elvállalok.

Midőn üzletemet a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlom, előre is biztosítom **árain versenyképességéről**, valamint gyors és pontos kiszolgálásról.

Tisztelettel

Mestrits Jenő.